

3.3.3.4. Προσδιορισμοί παράγοντες της αποτελεσματικότητας της ομάδας.

Η αποτελεσματική λειτουργία της ομάδας εξαρτάται από παράγοντες οι οποίοι συνδέονται με α) τα μέλη της, β) τους κανόνες και τις διαδικασίες λειτουργίας, γ) τον ηγέτη της και την δ) ύπαρξη κοινών αρχών (σχήμα. 3.11).

α) Μέλη της ομάδας.

Τα μέλη που συμμετέχουν στην ομάδα προσδιορίζουν την αποτελεσματικότητά της με αρκετούς τρόπους. Κατ' αρχάς, ο αριθμός τους δεν μπορεί να είναι πάρα πολύ μεγάλος, γιατί όσο αυξάνει το μέγεθος της ομάδας τόσο δυσκολεύουν η επικοινωνία και η συνεργασία. Φυσικά το κατάλληλο μέγεθος εξαρτάται από τη φύση του έργου της και την ωριμότητα των μελών της. Όμως ο αριθμός αυτός κυμαίνεται από 5 μέχρι 12 άτομα.

Οι ρόλοι και η συμπεριφορά των μελών της ομάδας προσδιορίζουν το

α) πόσο καλά λειτουργεί αυτή και β) τη συνολική της αποτελεσματικότητα.

Τα άτομα στην ομάδα πρέπει α) να αποφεύγουν αρνητικές συμπεριφορές και ρόλους (π.χ. αδιαφορία, ανταγωνιστική και εγωιστική συμπεριφορά, κακόπιστες αντιρρήσεις). Αντίθετα, β) είναι ανάγκη να συμβάλλουν με θετικούς ρόλους και συμπεριφορές στη συνοχή της ομάδας (π.χ. βοήθεια για επίτευξη συναίνεσης, προτάσεις για σωστούς κανόνες και διαδικασίες, έλλειψη εντάσεων, ενθάρρυνση συμμετοχής όλων των μελών, δημιουργία καλών σχέσεων και κλίματος) και στην υλοποίηση του έργου της (π.χ. πρωτοβουλίες, προτάσεις).

β) Κανόνες- Διαδικασίες -Μέθοδοι.

Η αποτελεσματικότητα της ομάδας προϋποθέτει την ύπαρξη α) σωστών κανόνων, β) σωστή διαδικασία λειτουργίας, γ) σωστή κατανομή εργασιών στα μέλη της, δ) μέθοδο και σύστημα εργασίας.

Ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο είναι κάθε μέλος της ομάδας να γνωρίζει τι ακριβώς τα άλλα μέλη περιμένουν απ' αυτό. Επίσης σημαντικές είναι οι διαδικασίες με τις οποίες τα μέλη της ομάδας α) λύνουν προβλήματα, β) αποφασίζουν, γ) επικοινωνούν και δ) συντονίζονται.

Παράδειγμα: Όπως, για παράδειγμα, σε μια ομάδα ποδοσφαίρου κάθε παίχτης έχει το ρόλο του και εφαρμόζεται συγκεκριμένο σύστημα στο παιχνίδι, έτσι και στις ομάδες εργασίας κάθε μέλος έχει το δικό του ρόλο και εφαρμόζεται συγκεκριμένο σύστημα και μέθοδος για τη λειτουργία τους.

γ) Κοινοί στόχοι - όραμα.

Η ύπαρξη κοινών στόχων και οράματος αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητα της ομάδας.

Όταν όλα τα μέλη της κατανοούν ότι έχουν κοινούς στόχους και συνεπώς "κοινό συμφέρον", α) συνειδητοποιούν την αλληλεξάρτησή τους, β) αισθάνονται ως μια ολότητα και γ) αναπτύσσουν το ομαδικό πνεύμα και τις θετικές "ομαδικές" συμπεριφορές.

δ) Ηγέτης.

Ο ηγέτης παίζει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο.

Μπορεί να βοηθήσει την ομάδα α) να αποκτήσει κοινό όραμα και στόχους, β) διαμορφώνει το ομαδικό πνεύμα και το κατάλληλο κλίμα, γ) ενθαρρύνει και εμπνυχώνει τα υπόλοιπα μέλη, δ) συμβάλλει στον συντονισμό της ομάδας, ε) συλλαμβάνει και προτείνει σύστημα και μέθοδο λειτουργίας.

Σε μια ομάδα, ανάλογα με τη φύση της και την ωριμότητά της, μπορεί να υπάρχουν περισσότεροι τυπικοί ή άτυποι ηγέτες και τυπικά ή άτυπα να συναλλάσσονται, ανάλογα με το έργο και την κατάσταση της ομάδας.

ε) Κλίμα-Επικοινωνία.

Η αποτελεσματική λειτουργία της ομάδας προϋποθέτει την ύπαρξη καλού κλίματος.

Βασικά στοιχεία του είναι

- α)** ο αμοιβαίος σεβασμός,
- β)** η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των μελών,
- γ)** η ελευθερία έκφρασης,
- δ)** η ανοιχτή και η ειλικρινής επικοινωνία,
- ε)** οι καλές ανθρώπινες σχέσεις,
- ζ)** η προδιάθεση για συναίνεση,
- η)** η αλληλεγγύη και η αλληλοϋποστήριξη.